

PREMIUM - FÖR DIG SOM PRENUMERERAR

KULTUR 23 februari 2019 07:00

När konsten laborerar med sanningen

Den trovärdiga verklighetsframställningen är inte längre konstnärens främsta uppgift, skriver Carolina Söderholm.

Carolina Söderholm

FÖLJ SKRIBENT

Pauliina Pietilä, "Parlour" (2016).

"Mellan dig och mig", Ystads konstmuseum, t o m 28/4

"Least recently used", Daniel Fleur, Krognoshuset,
Mårtenstorget, Lund, t o m 17/3

Det skulle kunna vara vänthörnan i kvarterets frisersalong. Några korgmöbler, gröna växter och en trave tidningar. Pauliina Pietilä målar utsnitt av verklighet. Så tycks det i alla fall. Men det är ingen saklig realism hon ägnar sig åt. I nämnda "Parlour" ses interiören som genom ett filter färgat av smaragd och karmosinrött. Det vardagliga blir förvandlat.

Men är inte denna transformation oundviklig? Inte ens ett fotografi skulle återge vänthörnan exakt, det vill säga tredimensionell i full skala. En avbild tillför alltid något nytt.

Det hävdade redan de gamla grekerna – eller ja, åtminstone

Aristoteles när han diskuterade mimesis, konstens förmåga att efterbilda verkligheten. Han menade att mimesis är en skapande verksamhet som kan lära oss något om oss själva och den värld, de frågor och situationer vi ställs inför. I det skilde han sig från Platon, som liknade mimesis vid en lögn, vilken förför publikens känslor (och ändå nyttjade han själv diktens form med dialoger och träffsäkra liknelser när han lade fram sin filosofi).

Ett är säkert, det jag känner igen kan jag relatera till. Och när bilden av det förskjuts, sätts det välbekanta i gungning. Allt detta diskuterar filosofen Staffan Carlshamre i en intressant text, där han påminner om hur den amerikanske filosofen Nelson Goodman kallade tänkare och konstnärer för världsmakare. De skapar nya världar för oss att leva i. Just så förhåller det sig med Pietiläs scener, som rymde de en parallell verklighet, genomlyst men gåtfull.

Lena Johansson, "Where do we go from here? (Change is a powerful thing)".

Bild: Theo Elias

Hennes måleri visas på Ystads konstmuseum, där åtta konstnärer som alla förhåller sig till någon form av förlaga möts. Det är ett sant dream team som kuratorn Isac

Nordgren Jonasson samlat, främst från de senaste årens boom av figurativt måleri. Så blir det också riktigt spännande. Lustfyllt och kritiskt bearbetar konstnärerna såväl vår tids bildflöde som konstens klassiska motiv, tekniker och genikult. I sin svit "Where do we go from here?" målar Lena Johansson direkt på den globala klädjättens massproducerade t-shirtar. Gjorda efter reklam- och modedefotografi ifrågasätter hennes bilder med kylig skärpa det konsumtionssamhälle som ständigt triggat nya begär men aldrig ger tillfredsställelse.

Dovt lysande är Henrik Lund Jørgensens projekt "Friends he lost at sea", vilket kretsar kring en videorekonstruktion av Skagenmålaren Michael Anchers dramatiska skildringar av en räddningsexpedition. Det blir starkt då han låter asylsökande i dagens Danmark – varav många flytt över Medelhavet – ikläda sig både de väderbitna fiskarnas och de skeppsbrutnas roller.

Viktor Rosdahl, "Bergslandskap med vilsen demonstration" (2018).

I Viktor Rosdahls monumentala målningar kolliderar representationens traditioner och funktioner. Där går demonstrationståg vilse i romantikens bergslandskap,

medan slukhål öppnar sig i den skitiga duken bredvid nyhetsrapporteringens snapshots från konflikthärdar. Till slut kan också grisar flyga, när bilden havererar i en målerisk härds smälta som ändå övertygar.

Och varför? För att konstnärer sedan fotografiets ankomst inte längre har den trovärdiga framställningen som sin främsta uppgift. I linje med Magrittes pipa ägnar de sig istället i allt högre grad åt att problematisera och kommentera själva relationen mellan konstverk och förlaga. Daniel Fleur är ett paradexempel på det. I fjol tog han examen från Malmö konsthögskola och nu är han aktuell på Krognoshuset. Han gör en landskapsmålning, för att sedan utgå från ett digitalt foto av originalet när han gör nästa målning, och så vidare. För varje ny version uppstår förändringar i upplösning, skala, ljus och färgtemperatur tills serien formar en raffinerad visuell visklek.

Så triggas hans måleri igång ögats och tankens rörelse mellan det materiella och immateriella. Det fysiska material som bilderna består av och det faktiska eller fiktiva landskap som strängt taget inte finns där, men som ändå tycks närvarande.

Jag tänker på hur även Pauliina Pietiläs drömska interiörer eller Viktor Rosdahls måleriska härds smälta skapar nya terrängar att reflektera över, förföras av eller förlora sig i. Det är vad konstnären ger oss som världsmakare.

"Patio Andratx, Mallorca", Anette Abrahamsson

Helgtips

1. På Galerie Leger i Malmö tjsar Anette Abrahamsson med sina sydländska patior (t o m 13/3). Här finns vitputsade fasader och växtlighet som på nära håll löses upp i mjukt

KULTUR KONST

f DELA

TWEETA

PREMIUM - FÖR DIG SOM PRENUMERERAR

MALMÖ 23 februari 2019 12:00

Mordbrandsgripen väntade på att avtjäna straff

En av de misstänkta bakom polisattentatet i Malmö dömdes till fängelse för bara ett par veckor sedan – men släpptes av rätten. "Inte acceptabelt", säger polismästare Stefan Sintéus.

Joakim Palmkvist

FÖLJ SKRIBENT

Sent i onsdags kväll rann brännbar vätska in genom ett ventilationsgaller vid polisens underjordiska garage på Sallerupsvägen. Sedan kom lågorna. Flera polisbilar sattes ur drift och byggnaden fick skador av mordbranden.

"Ett angrepp på demokratin", dundrade Malmö polismästare Stefan Sintéus.

Läs mer: [Polisen efter branden: "Ett klart angrepp mot rättssamhället och demokratin"](#)

Brandkåren larmades vid 21.40-tiden på onsdagen om branden i polishuset. När första brandstyrkan kom fram kunde man konstatera rök i garage och källare. Flera polisbilar sattes tillfälligt ur bruk av mordbranden.

Bild: Patrick Persson

Två unga män, båda med långa brottsregister, frihetsberövades under det påföljande dygnet.

– Vi är tidigt i utredningen och samlar material på bred front, säger åklagare Thomas Olvmyr till Sydsvenskan.

– Vi begränsar inte kretsen till de här båda anhållna, utan är öppna för fler inblandade.

Sydsvenskan kan avslöja att den ene anhållne dömdes till en månads fängelse för våld mot tjänsteman så sent som den 1 februari.

Brottet: han slogs med polisen i april 2018 när han hade

fastnat i en fordonskontroll. Då var han dessutom villkorligt frigiven från ett tidigare straff.

Men domen betydde inte att han omedelbart åkte i fängelse. Han släpptes fri i väntan på kallelse att avtjäna straffet. Och har nu – givet att misstankarna stämmer – anfallit polisen genom mordbrand.

– Vi ser att de personer som dömts till fängelse men som inte fått börja verkställa sina straff, är oerhört brottsaktiva, säger Stefan Sintéus.

– Malmöpolisen har flera exempel på detta och brandattentatet mot polisstationen på Sallerupsvägen är bara ett av flera.

Han poängterar hur mycket arbete polisen lägger på att få fram underlag till åtal och domar.

– När de döms till fängelse är det inte acceptabelt för samhället att tiden mellan dom och fängelse är så lång som den är nu.

Åklagare Thomas Olvmyr måste senast söndag begära de båda männen häktade, eller släppa dem.

MALMÖ

DELA

TWEETA

Gå till toppen

NYHETSTIPS

Bästa nyhetstips eller nyhetsbild vinner 5000 kronor

Tipsa

☎ 040-71234

☎ SMS 71234

✉ 71234@sydsvenskan.se

KUNDSERVICE

🔗 Kontakta kundservice

☎ 040-93 41 00

KONTAKT

☎ Växel: 040-28 12 00

🔗 Kontakta Sydsvenskan

✉ Chefredaktör och ansvarig utgivare: Pia Rehnquist

✉ Stf ansvarig utgivare: Jonas Kanje

✉ Politisk chefredaktör och ansvarig för Opinion: Heidi Avellan

✉ Chef Sydsvenskan.se: Mattias Pehrsson

PRENUMERATION OCH ANNONS

Kundservice

E-tidning

Stjärnklubb

Shoppia

Prenumerera

Annonsera

Om Cookies

Lämna annonsmaterial

Anmäl annons

TOPPNYHETER (2/11)

Mordbrandsgripen väntade på att avtjäna straff

